

**UCHWAŁA NR XVIII/154/2020
RADY GMINY RUDNIK**

z dnia 18 czerwca 2020 r.

w sprawie zatwierdzenia Planu Odnowy Miejscowości Ponięćce

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 6) ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2020r., poz. 713) w związku z § 10 ust. 2 pkt 12 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 18 sierpnia 2017 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania oraz wypłaty pomocy finansowej na operacje typu „Inwestycje w obiekty pełniące funkcje kulturalne”, operacje typu „Kształtowanie przestrzeni publicznej” oraz operacje typu „Ochrona zabytków i budownictwa tradycyjnego” w ramach działania „Podstawowe usługi i odnowa wsi na obszarach wiejskich” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 oraz Uchwałą 2/2020 Zebrania Wiejskiego Sołectwa Ponięćce z dnia 11.05.2020r. w sprawie zatwierdzenia Planu Odnowy Miejscowości Ponięćce (Dz. U. z 2017r., poz. 1737)

**Rada Gminy Rudnik
uchwała:**

§ 1. Zatwierdza się „Plan Odnowy Mejscowości Ponięćce” w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy
Rudnik

Ireneusz Jaśkowski

Plan Odnowy Miejscowości Ponięcice

Rudnik 2020

1. Charakterystyka miejscowości, w której będzie realizowana operacja.

Położenie miejscowości, przynależność administracyjna, powierzchnia, liczba ludności,
Miejscowość leży w obrębie makroregionu Niziny Śląskiej, mezoregionu płaskowyżu Głubczyckiego. Pod względem administracyjnym wieś tworzy sołectwo w północno - zachodniej części gminy Rudnik, w powiecie raciborskim, województwie śląskim. Oddalona jest od miasta powiatowego Racibórz o 12 km. W 2016 roku w Ponięcicach ludność w wieku przedprodukcyjnym na 100 mieszkańców wynosiła 13,72, co uplasowało wieś poniżej średniej w gminie (16,95). Natomiast ludność w wieku produkcyjnym wynosiła 70,35 (średnia w gminie – 66,90), a w wieku poprodukcyjnym – 15,93 (średnia w gminie – 16,25). Stosunek mieszkańców w wieku poprodukcyjnym do mieszkańców w wieku produkcyjnym wynosił 23% (średnia w gminie – 24%). Mediana wieku mieszkańców wynosi 45 lat (średnia w gminie - 47,11

Historia miejscowości ze szczególnym uwzględnieniem wydarzeń mających wpływ na powstanie układu przestrzennego,

Wioska powstała z końcem XIII wieku. Nazwa wsi pochodzi od starostławiańskiego imienia Ponięta. W 1305 r. jest wymieniana jako „Poniencicze”. Zabytki: cmentarz dworski oraz kaplica cmentarna z końca XVIII wieku, kapliczka z wieku XVIII/XIX z barokowo-ludową rzeźbą św. Jana Nepomucena.

Określenie przestrzennej struktury miejscowości przez wskazanie:

♦ **dominanty przestrzennej**

Wieś położona jest w terenie pagórkowatym. Nad doliną, w której położona jest miejscowość góruje las ponięcicki.

♦ **elementów charakterystycznych dla danej miejscowości**

Główna zabudowa wsi rozpościera się wzdłuż drogi Szonowice-Błażejowice przebiegającej przez centrum miejscowości. Miejscowość charakteryzuje się zwartą zabudową budynkami jednorodinnymi z wyjątkiem terenu RSP, który zabudowany jest budynkami wielorodinnymi. Układ zabudowy w większości zagrodowy. Ukształtowanie zabudowy zależne od okresu, w którym obiekty były wznoszone.

2. Inwentaryzacja zasobów służących odnowie miejscowości.

2.1. Zasoby przyrodnicze

Część terenu w dolinie rzeki objęty jest strefą ekologicznego systemu obszarów chronionych. Ponadto większa część miejscowości znajduje się w strefie ochrony krajobrazu. Strefy te zostały ustalone na mocy prawa miejscowego. Przy ul. Łąkowej (nr 5) stoi pomnik przyrody (decyzja PWRN w Opolu nr RL-op-004/11/70 z 8 kwietnia 1970 oraz Rozporządzenie Wojewody Śląskiego nr 39/2003 z 19 grudnia 2003) – lipa drobnolistna . Istnieje siedziba leśnictwa ze ścieżką ekologiczną.

2.2. Dziedzictwo kulturowe

Miejscowość charakteryzuje się centralnym, zwartym układem przestrzennym wsi z przewagą ulicówek, związanym z gospodarką folwarczną. Układ ten został zaproponowany do pośredniej strefy ochrony konserwatorskiej. We wsi znajduje się cmentarz dworski i kaplica cmentarna z końca XVIII wieku. Przy ul. Łąkowej (nr 42) stoi murowana z cegły, otynkowana kapliczka z XVIII/XIX wieku z barokowo-ludową figurą św. Jana Nepomucena. Przy ul. Łąkowej (nr 9) stoi murowana z cegły kapliczka domkowa z XIX wieku. Na rozwidleniu ul. Łąkowej i Szkolnej stoi krzyż kamienny z postacią Chrystusa Króla na postumencie z XIX wieku. Na rozwidleniu ul. Łąkowej i Leśnej stoi marmurowy krzyż z postacią Chrystusa Króla na postumencie z II połowy XIX w. Na terenie We wsi znajduje się sześć stanowisk archeologicznych wpisanych do wojewódzkiego rejestru zabytków, w tym cmentarzysko całopalne

2.3. Infrastruktura społeczna

Na potrzeby zebrań wiejskich, zabaw (karnawałowa i inne) RSP udostępnia pomieszczenia w budynku biurowym. Planowana jest budowa świetlicy w obrębie placu zabaw i boiska.

2.4. Infrastruktura techniczna

Miejscowość posiada sieć wodociągową, energetyczną, telefoniczną. Brak kanalizacji deszczowej, sieci gazowej i teleinformatycznej. Możliwy jest dostęp do Internetu drogą

radiową. W miejscowości funkcjonuje oczyszczalnia ścieków, sieć kanalizacji sanitarnej i deszczowej obsługujące budynki jedno i wielorodzinne zlokalizowane na terenie po PGR. Oczyszczalnia przestała spełniać stawiane jej wymagania w zakresie stopnia oczyszczania ścieków.

2.5. Gospodarka i rolnictwo

Istnieje RSP Ponięcice gospodarujące na części ziemi przylegającej do wioski.

Część mieszkańców prowadzi indywidualne gospodarstwa rolne - produkcja żywca wieprzowego, gospodarstwa warzywno-ogrodnicze, większość szuka zatrudnienia w mieście Racibórz i Kędzierzyn Koźle lub w okolicznych miejscowościach.

2.6. Kapitał społeczny i ludzki

Część mieszkańców zrzeszona jest w:

- Towarzystwie Społeczno Kulturalnym Niemców Województwa Śląskiego oddział Racibórz Koło Szonowice,
- Kole Gospodyń Wiejskich Wioskowe Trio z siedzibą w Szonowicach.

3. Ocena mocnych i słabych stron miejscowości, w której będzie realizowana operacja.

MOCNE STRONY MIEJSCOWOŚCI	SŁABE STRONY MIEJSCOWOŚCI
Demografia	
- korzystny wiek istniejących zasobów pracy oraz przewidywany wzrost zasobów pracy	- postępujący proces zmniejszania się liczebności populacji, w tym młodego pokolenia, - odpływ ludzi młodych z miejscowości w poszukiwaniu pracy, - starzenie się populacji, - mały odsetek ludności z wykształceniem średnim i wyższym (wg NSP ok. 13%)
Rynek pracy	
- możliwość pracy ludności poza granicami kraju, - łagodząca doraźne skutki braku miejsc pracy, - spadek bezrobocia w ostatnich dwóch latach, - nieduża odległość do miasta powiatowego Racibórz 12 km, oraz stosunkowo nieduże odległości do Kędzierzyna-Koźla - 30 km, Rybnika - 42 km	- ukryte bezrobocie w rolnictwie, - niski poziom wykształcenia osób bez pracy - brak miejsc pracy dla kobiet, - małe możliwości wyboru miejsc pracy na terenie gminy - niewielka liczba gospodarstw wysokowyspecjalizowanych, - brak struktur łączących rolników w grupy producenckie, - słabo rozwinięty rynek pracy w usługach rynkowych, - brak przedsiębiorstw przetwórczych
Mieszkalnictwo	
- w większości dobre warunki mieszkaniowe w budynkach wolnostojących - możliwość dalszej budowy budynków mieszkalnych,	- deficyt mieszkań w gminie oraz niewystarczające realizacje w jego ograniczeniu,
Usługi i rekreacja	
- malownicze tereny zapewniające kontakt z przyrodą	- brak odpowiedniego miejsca do wypoczynku, rekreacji, spotkań mieszkańców, - brak szkoły i przedszkola

4. Atuty wyróżniające wieś Ponięcice:

- Wysokie walory środowiskowe, pozytywnie wyróżniające gminę w województwie śląskim:
 - duża ilość obszarów o wysokich walorach przyrodniczo – krajobrazowych,
 - bardzo dobre gleby najwyższych klas bonitacyjnych,

- duża powierzchnia zwartych obszarów rolnych,
- niewielki stopień degradacji przemysłowej środowiska,
- łatwo dostępne atrakcyjne tereny rekreacyjno-turystyczne,
- sprzyjające warunki dla rozwoju agroturystyki.
- Tradycyjne śląskie wartości cechujące społeczność lokalną:
 - pracowitość mieszkańców,
 - przywiązanie do swojej małej ojczyzny,
 - zachowane i kultywowanie cenne tradycje śląskie – stroje ludowe, pielęgnowanie gwary i piosenek śląskich,
 - estetyka obejść,
- Przychylność samorządu dla mieszkańców oraz ich działalności gospodarczej.
- Osiedlanie się przez młode osoby na terenie wioski.
- Zadawalający poziom bezpieczeństwa publicznego.
- Wysoka kultura rolna.
- Znaczna powierzchnia obszarów, na których możliwa jest produkcja zdrowej żywności.
- Wysoka kultura pracy.

5.Słabe strony gminy hamujące jej rozwój i obniżające satysfakcję mieszkańców z życia w gminie (słabości):

- wąska droga bez chodnika, ścieżki rowerowej,
- brak kanalizacji deszczowej i sanitarnej Brak wyraźnej specjalizacji produkcji rolnej – rolnictwo gminy nie jest kojarzone z żadnym charakterystycznym produktem.
- Problemy z gruntami Skarbu Państwa będącymi w zarządzie KOWR.
- Niezadawalający stan i braki w sieci kanalizacyjnej i gazowej.
- Drogi o niezadawalającym stanie technicznym.
- Uciążliwy poziom niskiej emisji.
- Niska świadomość ekologiczna mieszkańców.
- Mały potencjał i aktywność środowisk społecznych.
- Słabe wykształcenie ludności.
- Niska dostępność kultury.
- Zmniejszenie roli Raciborza jako głównego obszaru zatrudnienia.
- Słabo rozwinięta baza sportowa i kulturalna.
- Brak rozwiniętej bazy turystyczno-rekreacyjnej
- Brak wydzielonych w gminie stref aktywności gospodarczej.
- Słabe powiązanie komunikacyjne
- Spadek popytu wewnętrznego, zwłaszcza na usługi wyższego rzędu.

6.Szanse tworzone dla rozwoju gminy przez otoczenie:

- Integracja Polski z Unią Europejską:
 - dostępność unijnych środków pomocowych,
 - pozytywne efekty zaniku południowej granicy naszego państwa.
- Rosnące zainteresowanie osiedlaniem się na terenach wiejskich.

7.Zagrożenia jakie dla rozwoju gminy stwarza otoczenie:

- Restrukturyzacja rolnictwa skutkująca upadkiem małych gospodarstw i spadkiem liczby miejsc pracy w rolnictwie, a także RSP.
- Wzrost importu produktów żywnościowych.
- Niestabilność polityki państwa (zmiany przepisów prawnych) w odniesieniu do:
 - samorządów lokalnych,
 - małych i średnich przedsiębiorstw,
 - rolnictwa.

8. Opis planowanych zadań inwestycyjnych i przedsięwzięć aktywizujących społeczność lokalną, w okresie co najmniej 5 lat od dnia przyjęcia planu odnowy miejscowości, w kolejności wynikającej z przyjętych priorytetów rozwoju miejscowości z podaniem szacunkowych kosztów ich realizacji.

8.1 Przebudowa drogi ul. Łąkowa wraz z budową kanalizacji deszczowej

Cel zadania:

Zmiana nawierzchni drogi

Przeznaczenie:

Droga dojazdowa do posesji, RSP, gruntów rolnych.

Harmonogram i koszty realizacji

Nazwa zadania	Termin realizacji	Finansowanie w tys. zł.	
		środki własne	środki z zewnątrz
wymiana konstrukcji, poszerzenie jezdni, budowa chodnika/ścieżki pieszo rowerowej	2024-2025	700	700
Razem		1 400	

8.2 Budowa kanalizacji sanitarnej

Cel zadania:

Skanalizowanie miejscowości, zapewnienie ochrony środowiska

Przeznaczenie:

Odbiór ścieków bytowych z całej miejscowości

Harmonogram i koszty realizacji

Nazwa zadania	Termin realizacji	Finansowanie w tys. zł	
		środki własne	środki z zewnątrz
Budowa kanalizacji sanitarnej	2020-2025	1100	1 100
Razem		2 200	

8.3 Modernizacja drogi transportu rolniczego z uwzględnieniem jej funkcji odprowadzania wód opadowych w przypadku gwałtownych opadów oraz jako „ścieżki rowerowej”

Cel zadania:

Ukształtowanie nawierzchni drogi transportu rolniczego w sposób umożliwiający pełnienie przez nią funkcji „kanału burzowego” oraz drogi widokowej dla rowerów.

Przeznaczenie:

Droga dojazdowa do pól, ochrona miejscowości przed zalewaniem przy gwałtownych opadach deszczu, utworzenie drogi widokowej.

Harmonogram i koszty realizacji

Nazwa zadania	Termin realizacji	Finansowanie w tys. zł	
		środki własne	środki z zewnątrz
Modernizacja drogi		400	100
Razem		500	

8.4 Przebudowa drogi nr 3520S wraz z budową kanalizacji deszczowej

Cel zadania:

Ukształtowanie nawierzchni drogi głównej prowadzącej przez wioskę

Przeznaczenie:

Główny ciąg transportowo-komunikacyjny miejscowości

Harmonogram i koszty realizacji

Nazwa zadania	Termin realizacji	Finansowanie w tys zł	
		środki własne	środki z zewnątrz
Przebudowa drogi nr 3520S wraz z budową kanalizacji deszczowej	2023-2025	500	6 500
Razem		7000	

8.5 Budowa suchych zbiorników retencyjnych

Cel zadania:

Zabezpieczenie miejscowości przed zalewaniem w trakcie deszczy nawalnych,

Przeznaczenie:

Tereny rolne – łąki

Harmonogram i koszty realizacji

Nazwa zadania	Termin realizacji	Finansowanie w tys zł	
		środki własne	środki z zewnątrz
Budowa zbiorników retencyjnych	2023-2028	400	1 600
Razem		2 000	

8.6 Modernizacja dróg dojazdowych do posesji ul. Łąkowa 8, 16, 28 – 30 i Szkolna 4.

Cel zadania:

Ukształtowanie nawierzchni drogi dojazdowej

Przeznaczenie:

Dojazd do posesji i pól

Harmonogram i koszty realizacji

Nazwa zadania	Termin realizacji	Finansowanie w tys zł	
		środki własne	środki z zewnątrz
Modernizacja dróg dojazdowych do posesji ul. Łąkowa 8, 16, 28 – 30.	2024-2026	250	0
Razem		250	

8.7 Modernizacja drogi transportu rolnego, działka nr 317/2 ar. 2 obręb Ponięćce

Cel zadania:

Ukształtowanie nawierzchni drogi

Przeznaczenie:

Droga transportu rolnego

Harmonogram i koszty realizacji

Nazwa zadania	Termin realizacji	Finansowanie w tys zł	
		środki własne	środki z zewnątrz
Modernizacja drogi transportu rolnego, działka nr 317/2 ar. 2 obręb Ponięćce	2025-2026	200	200
Razem		400	

DOKUMENTACJA FOTOGRAFICZNA
MIEJSCOWOŚCI
Ponięcice
Ukształtowanie nawierzchni drogi

Uzasadnienie

Gmina Rudnik przystąpiła do Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich. Procedura Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich wymaga, aby plan odnowy miejscowości Ponięcice został zatwierdzony przez Radę Gminy Rudnik, w drodze stosownej uchwały.